

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.007.08.2020

Pan
Leszek Walczak
Komendant Straży Miejskiej
w Gdańsku

Straż Miejska w Gdańsku
ul. Elbląska 54/60
80-724 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i użytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Straż Miejska w Gdańsku, ul. Elbląska 54/60, 80-724 Gdańsk (dalej: „Straż Miejska”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Leszek Walczak, Komendant Straży Miejskiej w Gdańsku, od 1 kwietnia 2005 r. (dalej: „Komendant”)
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 31 sierpnia 2020 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Rafał Wieczorkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/85/2020 z 29 maja 2020 r. 2. Jacek Żmurko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/86/2020 z 29 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Straży Miejskiej w okresie objętym kontrolą, w zakresie nadzoru nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gdańska (dalej: „Miasto”).
Uzasadnienie oceny ogólnej	Straż Miejska planowała i realizowała kontrole dotyczące sposobu postępowania z odpadami, w tym m.in. dotyczące: przestrzegania warunków określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta, miejsc gromadzenia odpadów oraz spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych. Poza kontrolami planowymi Straż Miejska przeprowadzała także kontrole doraźne, reagując na każde zgłoszenie lub skargę dotyczące nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami. Wykonywała także kontrole dotyczące porzuconych nieużytkowanych pojazdów i czynności zmierzające do ich usunięcia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego	1. W obowiązujących w latach objętych kontrolą regulaminach organizacyjnych Straży Miejskiej ³ nie wyodrębniono zadań z zakresu ochrony porządku publicznego wynikających z przepisów o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przepisów ochrony środowiska. Do 26 lutego 2020 r. w strukturze organizacyjnej Straży Miejskiej wyodrębnione było stanowisko inspektora ds. środowiska, do zadań którego należało m.in.:
------------------------	---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Nadanych uchwałami Rady Miasta w sprawie nadania Regulaminu Straży Miejskiej w Gdańsku: Nr XIX/331/11 z dnia 27 października 2011 r., Nr XIX/550/16 z dnia 3 marca 2016 r., Nr XXX/808/16 z dnia 27 października 2016 r. oraz Nr XX/530/20 z dnia 27 lutego 2020 r.

- zapewnienie merytorycznego wsparcia komórkom organizacyjnym Straży Miejskiej w zakresie spraw porządkowych i ochrony środowiska,
- opracowanie procedur, wytycznych i zasad postępowania w sprawach dotyczących ochrony środowiska,
- koordynowanie działań związanych z ochroną środowiska ze szczególnym uwzględnieniem dzikich wysypisk odpadów,
- współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Straży Miejskiej, a także innymi instytucjami w zakresie spraw dotyczących ochrony środowiska.

Realizację zadań w zakresie ochrony porządku publicznego, wynikających z przepisów o utrzymaniu czystości i porządku na terenie Miasta, określono inspektorom referatów dzielnicowych w opisach stanowisk, m.in.:

- kontrolę i egzekwowanie obowiązku utrzymania czystości i porządku na terenach nieruchomości, ulicach, placach i innych miejscach przeznaczonych do użytku publicznego,
- kontrolę przestrzegania zakazów i nakazów wynikających z przepisów prawa miejscowego,
- ujawnianie i doprowadzanie do usunięcia wysypisk śmieci bytowych oraz innych odpadów,
- ujawnianie porzuconych wraków pojazdów mechanicznych i podejmowanie czynności w celu ich usunięcia.

Od 27 lutego 2020 r. w strukturze organizacyjnej Straży Miejskiej wyodrębniono Referat Ekologiczny (dalej: „referat”), do zadań którego należało w szczególności egzekwowanie przestrzegania określonych przepisami wymogów w zakresie utrzymania porządku i czystości w gminie oraz ochrony środowiska.

(akta kontroli str. 4-71)

Z wyjaśnień Komendanta wynikało, że tworzenie referatu zainicjowano w 2019 r. w oparciu o decyzję Prezydenta Miasta. Głównymi przesłankami powołania referatu była potrzeba uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami, zgłaszana przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku (dalej: „WGK”), poprzez stworzenie systemu kontroli, pozwalającego na skuteczną weryfikację zgodności deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze stanem faktycznym. Ponadto Straż Miejska dostrzegła potrzebę utworzenia wyspecjalizowanej komórki organizacyjnej, umożliwiającej systemową analizę oraz precyzyjne planowanie działań proekologicznych. Faktyczne tworzenie referatu rozpoczęto od 27 lutego, a od 1 kwietnia 2020 r. referat rozpoczął w ograniczonym zakresie realizację nałożonych zadań. W strukturze referatu utworzono:

- sekcję ochrony środowiska, do zadań której należeć będą m.in. działania na rzecz czystego powietrza: prowadzenie kontroli w zakresie spalania odpadów w instalacjach grzewczych oraz pobieranie próbek popiołów do badania na obecność substancji świadczących o spalaniu odpadów, ponadto sprawdzanie odprowadzania ścieków z nieruchomości, lokalizacja miejsc zaśmiecanych, w szczególności dzikich wysypisk oraz prowadzenie czynności zmierzających do ustalenia sprawców i doprowadzenia do usunięcia odpadów,
- sekcję kontroli odpadów, mającą działać w ścisłej współpracy z WGK, której zadaniem będzie kontrola gospodarki odpadami komunalnymi, w tym egzekwowanie od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie czystości i porządku wynikających z prawa miejscowego.

Według stanu na 7 sierpnia 2020 r. w referacie zatrudnionych było 16 strażników i 4 osoby kierujące pracami referatu. Referat wyposażono w trzy pojazdy, cztery foto-pułapki i dron. Komendant wyjaśnił, że w październiku 2020 r. referat zostanie wyposażony w mobilne laboratorium z aparaturą pomiarową umożliwiającą badanie

np. czystości powietrza, wody, szczelności bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, itp. Przydatnym wyposażeniem będzie również obrotowa kamera wspomaganą podczerwienią.

(akta kontroli str. 72-75, 270)

W planach finansowych Straży Miejskiej na lata 2016-2020 nie wyodrębniono środków na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami.

(akta kontroli str. 72-73, 77-78)

2. W poszczególnych latach objętych kontrolą Straż Miejska planowała i realizowała, według opracowanych harmonogramów, kontrole z zakresu utrzymania czystości i porządku w Mieście oraz ochrony środowiska naturalnego: kontrole terenów i posesji pod kątem czystości, od 2017 r. kontrole instalacji grzewczych (w zakresie spalania odpadów), od 2018 r. kontrole restauratorów (spełnianie obowiązku posiadania punktu gromadzenia odpadów) i kontrole rodzinnych ogrodów działkowych (spalanie odpadów zielonych oraz stan sanitarno-porządkowy), a od 2019 r. kontrole nieruchomości wraz z zarządcami terenów (stan sanitarno-porządkowy).

(akta kontroli str. 84-124)

W latach 2016-2020 (I półrocze) Straż Miejska przeprowadziła łącznie 13.523 kontrole dotyczące gospodarowania odpadami (w poszczególnych latach odpowiednio: 2.361, 3.061, 3.381, 3.194 i 1.526), z tego:

- 2.029 planowych (w latach 2017-2020 odpowiednio: 91, 845, 564 i 329) i 11.494 doraźnych (w poszczególnych latach: 2.361, 2.770, 2.536, 2.630 i 1.197),
- 1.689 udokumentowano protokołami kontroli (w poszczególnych latach: 38, 227, 499, 593 i 332), a 11.834 notatkami służbowymi (odpowiednio: 2.323, 2.834, 2.882, 2.601 i 1.194),
- 7.895 dotyczyło przestrzegania warunków określonych w regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie Miasta (w kolejnych latach: 1.730, 2.026, 2.085, 1.521 i 533), z tego: 2.508 dotyczyło miejsc gromadzenia odpadów (odpowiednio: 539, 634, 700, 501 i 134), 5.387 – porzucania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych (odpowiednio: 1.191, 1.392, 1.385, 1.020 i 399), 2.790 – spalania odpadów (odpowiedni: 185, 410, 577, 872 i 746), a 2.838 – pojazdów nieużytkowanych (odpowiednio: 446, 625, 719, 801 i 247).

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 7.839 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości (w kolejnych latach: 2.034, 2.225, 1.898, 1.392 i 290), z tego:

- w 6.439 przypadkach stwierdzono naruszenia art. 145 Kodeksu wykroczeń⁴, polegające na zanieczyszczeniu lub zaśmiecaniu miejsc publicznych (w poszczególnych latach: 1.816, 1.884, 1.559, 1.018 i 162), w 137 – naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵, polegające na nieporządku i braku pojemników na odpady (w latach 2016-2019 odpowiednio: 33, 49, 30, 25), 149 – naruszenie art. 10 ust. 2a ww. ustawy⁶ polegające na nielegalnym pozbywaniu się odpadów (w poszczególnych latach odpowiednio: 20, 58, 40, 23 i 8), 1.114 – naruszenie art. 191 ustawy o odpadach⁷, polegające na nielegalnym termicznym przekształcaniu odpadów (odpowiednio: 165, 234, 269, 326 i 120),

⁴ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821, ze zm.) – dalej „Kodeks wykroczeń”.

⁵ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439).

⁶ Naruszenie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.

⁷ Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797, ze zm.).

- w 2.852 przypadkach nałożono grzywny w drodze mandatów karnych (odpowiednio: 524, 776, 715, 672 i 165) w łącznej wysokości 204,9 tys. zł (w poszczególnych latach: 33,6 tys. zł, 50,2 tys. zł, 46,7 tys. zł, 57,4 tys. zł i 17,0 tys. zł), w 79 przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do sądu (w kolejnych latach: 15, 29, 15, 14 i sześć), a w pozostałych 4.908 przypadkach zastosowano pouczenie, zwrócenie uwagi lub ostrzeżenie (odpowiednio: 1.495, 1.420, 1.168, 706 i 119).

(akta kontroli str. 81-82)

W sprawie częstotliwości kontroli właścicieli nieruchomości, co do których istniało podejrzenie, że spalają odpady w domowych instalacjach grzewczych, Komendant wyjaśnił, że Straż Miejska nie prowadzi ewidencji właścicieli nieruchomości podejrzewanych o spalanie odpadów. Kontrole takie odbywają się doraźnie, w wyniku zgłoszeń mieszkańców lub gdy strażnik ujawni mogące o tym świadczyć nieprawidłowości, np. w postaci nietypowego dymu (zapach, kolor, intensywność, itp.). W sprawie gromadzenia danych dotyczących miejsc nielegalnego porzucania odpadów, Komendant wyjaśnił, że Straż Miejska nie prowadzi ewidencji takich miejsc. W sprawie przypadków, w których strażnicy stosowali pouczenia, zwrócenie uwagi lub pouczenie, Komendant wyjaśnił, że strażnik miejski wymierzając karę bierze pod uwagę w szczególności rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki i sposób działania sprawcy i stosunek do pokrzywdzonego, jak również właściwości, warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem wykroczenia i zachowanie się po popełnieniu wykroczenia. Uwzględnia również okoliczności łagodzące oraz obciążające sprawcę, wymienione w art. 33 Kodeksu wykroczeń.

(akta kontroli str. 72-73, 75)

Komendant wprowadził zasady prowadzenia przez Straż Miejską podstawowych działań związanych z ochroną środowiska, obejmujące sprawy dotyczące gospodarowania odpadami:

- przeprowadzanie interwencji w zakresie porządkowym – nieporządek na terenie posesji,
- przeprowadzanie czynności w zakresie czystości i porządku – kontrola umów na wywóz nieczystości stałych (z wyłączeniem odpadów, za wywóz których odpowiada Miasto) i płynnych,
- przeprowadzanie interwencji w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami wskutek palenia odpadami w instalacjach grzewczych,
- kontrolę punktów skupu złomu,
- kontrolę warsztatów samochodowych.

Zgodnie z zarządzeniami Komendanta w sprawie wprowadzenia zasad prowadzenia podstawowych działań związanych z ochroną środowiska przez Straż Miejską⁸, strażnicy miejscy wykonujący zadania w terenie podejmują czynności służbowe wynikające z ich uprawnień. W przypadku gdy prowadzona sprawa nie znajduje się w kompetencjach Straży Miejskiej lub jej prowadzenie wymaga współpracy z innymi instytucjami zewnętrznymi odpowiedzialnymi za stan porządkowy Miasta, opracowuje się pismo informujące właściwe instytucje celem podjęcia odpowiednich działań. W przypadku gdy strażnikowi miejskiemu posiadającemu imienne upoważnienie Prezydenta Miasta do kontroli w zakresie ochrony środowiska przed odpadami uniemożliwi się przeprowadzenie czynności kontrolnych, zawiadamia się telefonicznie Policję lub prokuratora w formie pisemnej.

(akta kontroli str. 125-186)

⁸ Zarządzenia Komendanta: Nr 22/2014 z 20 maja 2014 r., Nr 30/2016 z 30 maja 2016 r., Nr 28/2017 z 8 sierpnia 2017 r. i Nr 37/2019 z 30 października 2019 r.

Ponadto Komendant wprowadził zasady wykonywania przez strażników miejskich niektórych czynności w zakresie kontroli ruchu drogowego⁹ obejmujące m.in. usuwanie pojazdów bez tablic rejestracyjnych lub pojazdów, których stan wskazuje na to, że nie są używane. Zgodnie z tym zarządzeniami Straż Miejska może wyznaczyć termin usunięcia pojazdu bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany lub wyeliminowania przesłanek usunięcia albo usuwa takie pojazdy, pozostawione na drogach publicznych, w strefach zamieszkania, strefach ruchu oraz w zakresie koniecznym dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób w innych miejscach gdzie odbywa się ruch pojazdów. Tryb postępowania określony w ww. zarządzeniach został opracowany na podstawie: ustawy o strażach gminnych¹⁰, Prawa o ruchu drogowym¹¹, rozporządzenia w sprawie usuwania pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub których stan wskazuje na to, że nie są używane¹², zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie trybu i warunków współdziałania podmiotów i jednostek w tym zakresie¹³, rozporządzenia w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrozić bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej¹⁴ i zarządzenia Prezydenta Miasta w tej sprawie¹⁵.

(akta kontroli str. 187-219)

Odnosnie występowania o pomoc do instytucji państwowych i samorządowych w zakresie spraw dotyczących gospodarki odpadami, Komendant wyjaśnił, że Straż Miejska realizuje we własnym zakresie ww. sprawy, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami. W sytuacji, gdy realizacja sprawy przekracza uprawnienia Straży Miejskiej, przekazywana jest ona według właściwości rzeczowej do odpowiedniej instytucji (Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, WGK lub Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska). W sporadycznych sytuacjach Straż Miejska udziela asysty przedstawicielom ww. instytucji w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa.

(akta kontroli str. 72-73, 75)

Zgodnie z art. 9a ust. 1 pkt 3 i art. 9b ust. 1 ustawy o strażach gminnych, Straż Miejska prowadziła ewidencję wyników swoich działań, a Komendant terminowo przekazywał roczne informacje o danych zawartych w ewidencji Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Gdańsku, zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez strażę gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży¹⁶. W ww. ewidencji wskazano m.in. realizację zadań z zakresu kontroli utrzymania czystości i porządku w gminach i podjęte działania związane ze stwierdzonymi wykroczeniami:

⁹ Zarządzenia Komendanta: Nr 05/2015 z 19 lutego 2015 r. (zmienione zarządzeniem Nr 25/2015 z 30 czerwca 2015 r.), Nr 24/2016 z 28 kwietnia 2016 r. (zmienione zarządzeniem Nr 45/2016 z 23 czerwca 2016 r.), Nr 33/2017 z 28 września 2017 r. (zmienione zarządzeniem Nr 8/2018 z 27 lutego 2018 r.) i Nr 21/2020 z 21 kwietnia 2020 r.

¹⁰ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795) – dalej: „ustawa o strażach gminnych”.

¹¹ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, ze zm.).

¹² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub których stan wskazuje na to, że nie są używane (Dz. U. Nr 143, poz. 845, ze zm.).

¹³ Zarządzenie Nr 1543/11 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie trybu i warunków współdziałania podmiotów i jednostek w zakresie usuwania z terenu Miasta Gdańska pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub których stan wskazuje na to, że nie są używane.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrozić bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2285).

¹⁵ Zarządzenie Nr 1544/11 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrozić bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej.

¹⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1502.

zastosowane środki oddziaływania wychowawczego, nałożone grzywny w drodze mandatu karnego, skierowane wnioski do sądu i inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom).

(akta kontroli str. 220-252)

3. Badanie dokumentacji dotyczącej wybranych 25 kontroli wykazało, że:
- pięć kontroli dotyczyło nieużytkowanych pojazdów, z tego: w jednym przypadku pojazd usunięto na polecenie Straży Miejskiej, w dwóch przypadkach sprawy przekazano do administratora nieruchomości, ponieważ znajdowały się poza drogą publiczną, strefą ruchu i strefą zamieszkania, w jednym przypadku nie stwierdzono pojazdu, a w jednym – stan pojazdu nie wskazywał na to, że był nieużytkowany,
 - cztery kontrole dotyczyły nieporządku przy punkcie gromadzenia odpadów (gromadzenia odpadów poza pojemnikami) i we wszystkich przypadkach odpady usunięto na polecenie Straży Miejskiej,
 - siedem kontroli dotyczyło gromadzenia odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym, z tego: w sześciu przypadkach odpady usunięto na polecenie Straży Miejskiej (z tym w jednym przypadku skierowano sprawę do sądu w związku z nieprzekazaniem pojazdu wycofanego z eksploatacji do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów i za zaśmiecanie miejsca publicznego), a w jednym przypadku nie stwierdzono odpadów,
 - dziewięć kontroli dotyczyło spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych, z tego: w dwóch przypadkach nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego, w jednym przypadku pouczone o zakazie spalania odpadów, a w sześciu przypadkach nie stwierdzono spalania odpadów,
 - we wszystkich przypadkach sporządzono dokumentację z przeprowadzonej kontroli w formie protokołów kontroli lub notatek służbowych,
 - w każdym przypadku sprawdzano w jakim celu gromadzone były odpady i ustalano właścicieli nieruchomości i odpadów,
 - za wyjątkiem trzech przypadków dotyczących spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych (w których nałożono grzywny i zastosowano pouczenie), w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono kontrole sprawdzające.

(akta kontroli str. 253-266)

Z wyjaśnień Komendanta wynika, że Straż Miejska nie prowadziła kontroli sprawdzających w przypadku zastosowania sankcji karnych, ponieważ uważa się je za skuteczne do czasu ponownego stwierdzenia nieprawidłowości. Dodał, że w związku z liczbą wpływających spraw i liczbą posiadanych etatów, dokonywanie weryfikacji skuteczności zastosowanych sankcji uniemożliwiałoby podejmowanie interwencji w miejscach występowania bieżących zgłoszeń oraz wykroczeń.

(akta kontroli str. 258-262)

4. W okresie objętym kontrolą do Straży Miejskiej wpłynęły cztery skargi (po jednej w 2017 i 2020 r. oraz dwie w 2019 r.), o których mowa w art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹⁷, z tego dwie przekazał Straży do załatwienia Urząd Miejski w Gdańsku (dalej: „Urząd”). Nie wpłynęły wnioski, o których mowa w art. 241 ww. ustawy. Skargi dotyczyły bezczynności Straży Miejskiej. W wyniku przeprowadzonych postępowań skargi uznano za bezzasadne:

¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.

- jedna skarga dotyczyła nieusunięcia odpadów z miejsc ich gromadzenia przy nieruchomości. Przeprowadzono kontrole i podejmowano interwencje, które doprowadziły do usunięcia odpadów,
- dwie skargi dotyczyły tzw. dzikich wysypisk. Przeprowadzono kontrole, czynności wyjaśniające i interwencje, które doprowadziły do ustalenia właścicieli nieruchomości, na których znajdowały się odpady, usunięcia części odpadów, a sprawę, w której właściciel nieruchomości/odpadów nie chciał usunąć odpadów, skierowano na drogę postępowania administracyjnego do Wydziału Środowiska Urzędu,
- jedna skarga związana była ze spalaniem odpadów w domowej instalacji grzewczej w budynku wielorodzinnym. Podczas kontroli nie zaobserwowano spalania w instalacji (nie unosił się dym).

(akta kontroli str. 72-73, 79, 258-262, 266-270)

Ponadto – jak wynikało z wyjaśnień Komendanta – do Straży Miejskiej wpływały zgłoszenia potrzeby podjęcia interwencji: telefonicznie, pocztą, w tym również elektroniczną, osobiste, a od 2018 r. r. również za pośrednictwem Gdańskiego Centrum Kontakt. Wszystkie zgłoszenia telefoniczne ewidencjonowane były w systemie informatycznym Straży Miejskiej, natomiast zgłoszenia wpływające pozostałymi kanałami kierowane były bezpośrednio do realizacji przez właściwe miejscowo referaty dzielnicowe. Poszczególne referaty prowadzą ewidencję przyjętych zgłoszeń w formie spisów prowadzonych spraw. Zasady realizacji zgłoszeń zostały określone w zarządzeniach Komendanta w sprawie wprowadzenia zasady prowadzenia podstawowych działań związanych z ochroną środowiska przez Straż, o których mowa w pkt. 2 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 70-74, 86-146)

W latach 2016-2010 (I półrocze) do Straży Miejskiej wpłynęło łącznie 9.386 zgłoszeń dotyczących gospodarowania odpadami (w poszczególnych latach odpowiednio: 1.598, 2.144, 2.404, 2.357 i 883), w tym 707 zgłoszeń skierowanych przez Urząd (odpowiednio: 140, 108, 154, 170 i 85). Wszystkie zgłoszenia zostały rozpatrzone, po przeprowadzeniu kontroli, a w 2.371 przypadkach podjęto interwencje w związku z naruszeniem przepisów (w kolejnych latach: 423, 605, 582, 552 i 209).

(akta kontroli str. 83)

Badanie dokumentacji dotyczącej wybranych 17 zgłoszeń wykazało, że pięć z nich dotyczyło porzuconych wraków samochodów, jedno – nieporządku przy punkcie gromadzenia odpadów (gromadzenia odpadów poza pojemnikami), siedem – gromadzenia odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym, cztery – spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych. We wszystkich sprawach przeprowadzono kontrole, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości doprowadzono do ich usunięcia lub przekazano sprawę do załatwienia właściwemu podmiotowi.

(akta kontroli str. 253-266)

5. W sprawie monitorowania powstających na terenie Miasta pożarów miejsc deponowania odpadów i działań podejmowanych w celu ograniczenia powstawania pożarów Komendant wyjaśnił, że Straż Miejska nie monitoruje pożarów miejsc deponowania odpadów. W przypadku ujawnienia przez strażnika miejskiego takiego miejsca, wzywana jest na miejsce straż pożarna. Działania Straży Miejskiej w tym zakresie mają charakter doraźny i polegają na zabezpieczeniu miejsca ujawnionego zdarzenia.

(akta kontroli str. 72-73, 76)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, dnia 6 października 2020 r.

Kontrolerzy
Rafał Wieczorkowski
główny specjalista kontroli państwowej

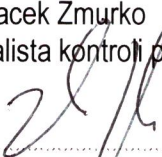

.....
podpis

2 y.
p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
Rafał Malcharek

.....
podpis

Jacek Żmurko
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

